

THE CONTRIBUTION OF THE SOCIOLOGICAL, DEFENSE AND SECURITY ASPECTS TO EU PROJECTS

European Defence Fund

Info Day 2024

Ljubljana23 May 2024

DRUŽBENI VIDIKI RAZISKOVALNIH PROJEKTOV

- Družbeni vidik je in **bi moral biti sestavni del vseh raziskav**. Izraža in meri dejansko korist rezultatov raziskav za družbo, kar je **pomembno za razvoj celovitih (holističnih) funkcionalnih rešitev**.
- Končni koristnik raziskave bi morala biti družba, gospodarstvo, zato je pomembno, da izdelamo rezultate raziskav, ki **ne bodo samo tehnično učinkoviti, temveč tudi družbeno koristni**.

KAKŠEN JE DRUŽBENI VIDIKI RAZISKOVALNIH PROJEKTOV

- Družbeni vidiki raziskav se ukvarjajo z oceno (a) societalnih, (b) kulturnih, (c) okoljskih in (d) gospodarskih učinkov rezultatov raziskave.
- V tem kontekstu se **societalne koristi** kažejo v vplivu raziskave k socialnemu kapitalu naroda (npr. izboljšano oblikovanje politik).
- **Kulturne koristi** učinkujejo na kulturni kapital naroda (npr. razumevanje našega odnosa do drugih).
- **Okoljske koristi** prispevajo k naravnemu kapitalu naroda (npr. zmanjšanje količine odpadkov in onesnaževanja, uporaba tehnik recikliranja).
- **Ekonomске koristi** označujejo prispevke k gospodarskemu kapitalu naroda (npr. izboljšana produktivnost).

DRUŽBENI VIDIKI EU RAZISKOVALNIH PROJEKTOV

- **Eden najpomembnejših vidikov ocenjevanja** EU raziskovalnih projektov (pri izboru in rezultatih) **je njihov vpliv.**
- Obzorje Evropa (Horizon Europe) definira **3 ključne poti vpliva** (KIPs): **znanstveni, ekonomski in družbeni** vpliv.
- **Obzorje 2020 integrira družboslovje in humanistiko** (SSH) v vse raziskovalne projekte na vseh področjih. SSH sta prepoznana kot bistvena elementa aktivnosti potrebnih za ustvarjanje novega znanja, podporo oblikovanju politike, ki temelji na dokazih, razvoj ključnih kompetenc in ustvarjanje interdisciplinarnih rešitev tako za družbena kot za tehnološka vprašanja.
- SSH obsegata široko paleto znanstvenih disciplin, kot so: **sociologija in ekonomija, psihologija in politologija, zgodovina in kulturne vede, ter pravo in etika.**

OBRAMBNI RAZISKOVALNI PROJEKTI EU

- **Varnost** državljanov EU je **samo ena od mnogih družbenih vrednot**, ki morajo biti **medsebojno uravnotežene**. Zato so države članice z drugimi besedami zakonsko zavezane k spoštovanju in spodbujanju človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in varstva temeljnih pravic, vključno s pravico do zasebnosti in varstva podatkov, svobode izražanja in združevanja, dobrega upravljanja in varnosti.
- **Vsi obrambni raziskovalni projekti EU** tako posledično vključujejo poleg znanstvenega ocenjevanja, ki se osredotoča na odličnost, kakovost, učinkovitost izvajanja in potencialni učinek, **dodatno še etično, pravni in družbeni pregled (ELSA)**, ki zagotavlja, da so vse raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v skladu s temeljnimi etičnimi, pravnimi in družbenimi pravili.

IZKUŠNJE OBRAMBOSLOVJA

- **Obramboslovje obravnava kompleksno problematiko nacionalne in mednarodne varnosti ter obrambe.** Ukvarja se s koncepti in praksami odzivanja na grožnje in posledice ter s tem povezanimi dilemami. **Pomembna značilnost** obramboslovja je **njegova interdisciplinarnost** – povezuje se z mnogimi vedami in prenaša njihova spoznanja na področje varnosti in obrambe.
- Sodelovanje v številnih **EU raziskovalnih projektih:**
  - ✓ EU/FP7: COPRA - Comprehensive European Approach to the Protection of Civil Aviation
  - ✓ EU/FP7: PROGRESS - Protection and Resilience of Ground based infRAstructures for European Space Systems
  - ✓ EU/FP7: PREPARE - Innovative integrative tools and platforms to be prepared for radiological emergencies and post-accident response in Europe